

ת"פ 54257/03/15 - מדינת ישראל נגד דניס ליאחוב - נדון, עמוס ניימן

בית משפט השלום בטבריה

בפני כב' השופט יריב נבון

ת"פ 54257-03-15 מדינת ישראל נ' ליאחוב
ואח'
25 נובמבר 2015

בעניין:

המאשימה

מדינת ישראל

נגד

הנאשמים

1. דניס ליאחוב - נדון
2. עמוס ניימן

נוכחים:

מטעם המאשימה: עו"ד ניר עמלי מטעם הנאשם 2: בעצמו וב"כ עו"ד עידית רייכרט

גזר דין

לנאשם מס' 2

כתב האישום:

1. הנאשם מספר 2 (להלן: "הנאשם") הודה במסגרת הסדר טיעון, בכתב אישום מתוקן, בביצוע עבירה שעניינה **תקיפה סתם ע"י שניים או יותר**, עבירה לפי סעיף 382 (א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין").
2. מעובדות המקרה המפורטות בכתב האישום המתוקן עולה כי בתאריך 03/03/15, הלך אלעאי כהן (להלן: "המתלונן") עם חבריו באזור הסאריה בצפת. כאשר עברו אף דניס ליאחוב (להלן: "דניס") והנאשם במקום החל בינם לבין המתלונן ויכוח, במהלכו נצמדו דניס והמתלונן זה לזה, ואז תקף דניס את המתלונן באגרופים באזור פניו.
3. בסמוך לאמור, תקפו דניס והנאשם יחדיו את המתלונן, בכך שהנאשם אחז בו בזמן שדניס היכה אותו באגרופים ומכות באזור ראשו ופניו ובעט בו.

4. בעקבות מעשיהם, נגרמו למתלונן שבר באף, שריטות במצח ושפשוף בבית חזה אחורי ובבטן והוא נזקק לטיפול רפואי.

טיעונים לעונש מטעם המאשימה:

5. המאשימה הפנתה לתסקיר שירות המבחן הממליץ שלא להרשיע את הנאשם ולהטיל עליו 160 שעות של"צ. לטעמה, הימנעות מהרשעה בנסיבות המקרה אינה עולה בקנה אחד עם הלכת תמר כתב ופסקי דין נוספים אשר ניתנו לאחר מכן.

6. לטענת המאשימה, מסקנת שירות המבחן לפיה הרשעה עלולה לפגוע בהתפתחות הנאשם אך בשל כוונתו ללמוד בעתיד, אינה מבוססת. הפסיקה קבעה כי בהיעדר פגיעה קונקרטית, אין בגיל הצעיר ובהיעדר עבר פלילי כדי להצדיק הימנעות מהרשעה.

7. מכיוון שלא הוכחה פגיעה כלשהי בנאשם, עתרה המאשימה להרשעתו, וכן להטלת מאסר מותנה, קנס ושל"צ.

טיעונים לעונש מטעם ההגנה:

8. ב"כ הנאשם טענה, כי אין עסקינן בתקיפת מתלונן חף מפשע. לדבריה, בגין האירוע האמור הוגש כתב אישום אף כנגד המתלונן ממנו עולה כי המתלונן זרק אבנים לעבר הנאשם ותקף את דניס באמצעות קרש.

9. ב"כ הנאשם טענה, כי מכתב האישום המתוקן עולה כי חלקו של הנאשם הינו מינורי ומזערי. מתסקיר שירות המבחן עולה כי הוא לקח אחריות על מעשיו, הביע חרטה והבין כי מעד מעידה ראשונה בחייו. לדבריה, מאז האירוע עבר הנאשם שינוי משמעותי והוא התרחק מן האזור וגר כיום בראשון לציון. התרשמות שירות המבחן מבוססת על הנתונים הללו ולא בכדי. לכן, מאחר והנאשם מעוניין לבנות חיים חדשים במרכז הארץ, לרבות רכישת השכלה, ביקשה ב"כ הנאשם להימנע מהרשעתו, ולאמץ את המלצת שירות המבחן.

10. הנאשם בדבריו הביע צער על המעשה שעשה. לדבריו, עבר מאז תהליך ארוך והוא מבין את שעשה ולוקח על כך אחריות. לדבריו הוא לומד כיום לבחינה הפסיכומטרית.

11. ב"כ הצדדים הגישו לעיוני אסמכתאות שונות התומכות בעמדתם.

אי הרשעה בראי הפסיקה

12. סעיף 71א(ב) לחוק העונשין מסמך בית משפט, אשר מצא כי נאשם ביצע עבירה, להימנע מהרשעתו, וליתן צו שירות לתועלת הציבור בלא הרשעה. סעיף 192א לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב), תשמ"ב-1982 מסמך בית משפט שהרשיע נאשם לבטל את ההרשעה במסגרת גזר הדין, ולהטיל עליו צו מבחן או צו שירות לתועלת הציבור ללא הרשעה.

13. הכלל בשיטת משפטנו קובע, כי בגיר אשר ביצע עבירה יורשע בדין, וברי כי הימנעות מהרשעה בדין הינה החריג לכלל הנ"ל:

"החלופה העונשית של הימנעות מהרשעה, תוך הטלת צו מבחן או צו שירות לתועלת הציבור, מהווה, ביסודה, חריג לכלל הרחב הנטוע בתורת הענישה לפיו, מקום שהוכחה אשמתו של אדם, יש להרשיעו בדין. הרשעתו של מי שעבר עבירה פלילית, היא פועל יוצא מהפרת הנורמה הפלילית, והיא מהווה חוליה טבעית הנגזרת מהוכחת האשמה הפלילית. הרשעת נאשם בעקבות הוכחת אשמתו מממשת את תכלית ההליך הפלילי, ומשלימה את שלביו השונים; היא מגשימה את ערך השוויון בין נאשמים בהליך הפלילי, ומונעת הפליה בדרך החלתו..."
[ע"פ 9893/06 אסנת אלון לאופר נ' מדינת ישראל (31.12.2007), פסקה 8 לפסק דינה של כב' השופטת פרוקצ'יה]

14. פסיקה ענפה קיימת בנוגע למסגרת הנורמטיבית להפעלת שיקול הדעת השיפוטי בכל הקשור לבקשת נאשם להימנע מהרשעתו [ראו, למשל ע"פ 2669/00 מדינת ישראל נ' פלוני, פ"ד נד(3) 685,689 (2000); ע"פ 9150/08 מדינת ישראל נ' ביטון (2009)].

15. ביהמ"ש העליון בפסק הדין שניתן בע"פ 2083/96 תמר כתב נ' מדינת ישראל, פ"ד נב(3) 337 (1997) (להלן **"הלכת תמר כתב"**) קבע, מפי כב' השופט דורנר, את שני התנאים המצטברים הנדרשים להימנעות מהרשעת נאשם בגיר בדין, כדלקמן: ראשית, **על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם**; שנית, **סוג העבירה מאפשר לוותר, בנסיבות המקרה המסוים, על ההרשעה, מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים.**

16. תמצית ההלכה היא כי על בית המשפט לשקול בכף המאזניים האחת את השפעת ההרשעה על הנאשם, ועל סיכויי שיקומו. בכף המאזניים השנייה ישקול בית המשפט את סוג העבירה, חומרתה ונסיבות ביצועה, ולאחר מכן יחליט האם כל אלה מאפשרים לוותר על ההרשעה בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה [ראו גם ע"פ ג (מרכז) 44065-04-12 מדינת ישראל נ' בוריס דאנו (15.7.2012)]. כאשר עלול להיווצר פער בלתי נסבל בין עוצמת פגיעתה של ההרשעה הפלילית בנאשם האינדיבידואלי לבין תועלתה של ההרשעה לאינטרס הציבורי-חברתי הכללי, נתון בידי בית המשפט הכוח להחליט כי חרף אשמתו של הנאשם, הוא לא יורשע בדין (ע"פ 9893/06, לעיל, פסקה 9).

17. עוד נקבע בסוגיית הימנעות מהרשעת בגיר בדין בע"פ 03/5102 מדינת ישראל נ' דני קליין, [פורסם בנבו] כי:

"תכליתו של העיקרון הנוהג נהירה על פניה: הרשעתו של מי שעבר עבירה פלילית היא פועל יוצא מהפרת הנורמה הפלילית, והיא חוליה טבעית הנובעת מהוכחת האשמה בהליך הפלילי. הרשעת נאשם בעקבות הוכחת אשמתו מממשת את אכיפת החוק באופן שוויוני, ומונעת איפה ואיפה בהחלת ההליך הפלילי. . . ההרשעה הפלילית של נאשם שאשמתו הוכחה ותוצאותיה הן מרכיב חיוני בהליך הפלילי; הן נועדו למצות את תכליותיו המגוונות: להעביר מסר של הרתעת היחיד והרבים, ולשוות למעשה העבירה תווית של מעשה פסול בעיני החברה שגמול עונשי בצידו. חברה המבקשת להפעיל את ההליך הפלילי בדרך אפקטיבית, שוויונית והוגנת תתקשה להשלים עם גישה שיפוטית הפוסרת נאשמים, חדשות לבקרים, מהרשעה פלילית אף שאחריותם הפלילית הוכחה. שהרי ההרשעה היא הביטוי השיפוטי לאחריות הפלילית שהוכחה, ובלעדיה נותרת קביעת האחריות הפלילית חסרה את החוליה האחרונה, המוסיפה לה את המשמעות המשפטית הנורמטיבית הנדרשת. . בנסיבות חריגות ומיוחדות, כאשר עלול להיווצר יחס בלתי סביר בין חשיבות ההרשעה לאינטרס הציבורי לבין עוצמת הפגיעה הצפויה לנאשם באם יורשע, ובהתחשב במכלול הנתונים הרלבנטיים לעניין, ניתן לעשות שימוש בסמכות אי ההרשעה. לצורך כך, יש להתחשב, מצד אחד, במשמעותה של העבירה שנעברה מבחינת השלכתה על הנורמות החברתיות והמסר הציבורי המתחייב מהן. מצד שני, יש לתת את הדעת לנסיבות אישיות שונות הקשורות בנאשם - גיל, עבר קודם - אם נורמטיבי אם לאו, נתונים שונים הקשורים למצבו האישי והבריאותי, והשפעת ההרשעה על סיכויי שיקומו. מעבר לכל אלה, יש גם לשקול במבט רחב את השפעת אי ההרשעה על ההליך הפלילי בכללו, ואת המסר החברתי שאי ההרשעה טומן בחובו בנסיבות העניין הספציפי."

18. אלא שכמעט לכל כלל יוצאים מן הכלל, וכך גם בענייננו. חרף הכלל האמור, המשפט מניח, כי במורכבות החיים האנושיים על תהפוכותיהם, בהשתקפותם בהליך הפלילי, עשויים להיווצר מצבים קיצוניים אשר אינם מתאימים להחלת העיקרון העונשי הרחב, המחייב הרשעה פלילית בעקבות הוכחת אשמה. במצבים חריגים מיוחדים ויוצאי דופן, כאשר עלול להיווצר פער בלתי נסבל בין עוצמת פגיעתה של ההרשעה הפלילית בנאשם האינדיבידואלי לבין תועלתה של ההרשעה לאינטרס הציבורי-חברתי הכללי, נתון בידי בית המשפט הכוח להחליט כי, חרף אשמתו של הנאשם, הוא לא יורשע בדין.

19. מקום שבנסיבות מיוחדות וחריגות עלול להיווצר יחס בלתי סביר באורח קיצוני בין חשיבות ההרשעה לאינטרס הציבורי הכללי לבין עוצמת הפגיעה בנאשם הצפויה מההרשעה, עשויה לקום הצדקה לעשות שימוש בסמכות השיפוטית של אי ההרשעה. לצורך כך, יש להתחשב, מן הצד האחד, במשמעותה של העבירה שנעברה מבחינת השלכתה על הנורמות החברתיות, והמסר הציבורי המתחייב מהן; יש

להתחשב בזוהותו של עובר העבירה ובמעמדו בציבור, ולבחון באיזו מידה זהותו משפיעה על עוצמת הפגיעה שנגרמה מהעבירה על המערכת הציבורית; יש לשקול במבט רחב גם את השפעת אי ההרשעה על ההליך הפלילי בכללותו, ואת המסר החברתי שאי הרשעה עלול לאצור בחובו בנסיבות העניין הספציפי.

20. מנגד, יש לתת את הדעת לנאשם האינדיבידואלי, לנסיבותיו האישיות המיוחדות, ולהשפעת ההרשעה על חייו, ועל סיכויי שיקומו; יש לקחת בחשבון נסיבות אישיות שונות - גיל, עבר פלילי קודם, ונתונים שונים הקשורים למצבו האישי והבריאותי. יש לבחון את השפעת ההרשעה על עיסוקו המקצועי של הנאשם, ועל מצבו הכלכלי והמשפחתי. בסופו של יום, ניצבת השאלה בכל עוצמתה - האם, בנסיבות המיוחדות של העניין, השיקול האינדיבידואלי, על היבטיו השונים, גובר על השיקול הציבורי-מערכתי הכללי, באופן שהגם שהנאשם ביצע את העבירה בה הואשם, סובלת הנורמה החברתית הכללית את אי הרשעתו בדין.

(ראו גם ע"פ 7211/04 **מדינת ישראל נ' פלוני**, תק-על 2006(1), 3685; ע"פ 3301/06 **ביטי נ' מדינת ישראל**, תק-על 2006(4) 1000; ע"פ 8903/05 **פלוני נ' מדינת ישראל**, תק-על 2006(2) 2631; רע' 432/85 **רומנו נ' מדינת ישראל**, תק-על 85(3) 737).

תסקיר שירות המבחן:

21. בטרם הרשעה, הופנה הנאשם לשירות המבחן לעריכת תסקיר. שירות המבחן התרשם כי מדובר בבחור צעיר, בן 23, אשר ביטא תחושות צער וחרטה על מעשיו. הנאשם טען כי התקשה להפעיל שיקול דעת ונגרר אחר חברו, דניס, מתוך תחושת לויאליות כלפיו. רקעו של הנאשם נורמטיבי, תפקודו הכללי חיובי וללא בעיות חריגות וללא מאפיינים עברייניים מושרשים. לאור האמור, ובהתחשב בשאיפותיו האישיות והמקצועיות, ממליץ שירות המבחן על עונש חינוכי של שירות לתועלת הציבור בהיקף של 160 שעות למשך שנה, ללא הרשעת הנאשם.

דין והכרעה:

22. לפי סעיף 40 ג' לחוק העונשין, בקביעת מתחם העונש ההולם, בהתאם לעקרון ההלימה, יש להתחשב בערך החברתי שנפגע, מידת הפגיעה בו ובמדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

הערך החברתי שנפגע:

23. עבירת אלימות פוגעת בערכים של שמירה על כבודו של אדם, שלמות גופו, תחושת הביטחון שלו וביכולתו לנהל חיים שלווים ומוגנים. על תופעת האלימות הגואה ועל הצורך להחמיר בעונשם של הנוהגים בבירונות ובאלימות, עמד בית המשפט העליון במספר רב של הזדמנויות. יפים לעניין זה דברי כב' השופט דנציגר בע"פ 3863/09 **מדינת ישראל נ' נאסר חסן** (פורסם בנבו, מיום 10.11.09):

"... יש לשוב ולהדגיש כי זכותו של כל אדם לחיים ולשלמות הגוף היא זכות יסוד מקודשת ואין להתיר לאיש לפגוע בזכות זו. יש להילחם באלימות שפשטה בחברה הישראלית על כל צורותיה וגווניה, אם בתוך המשפחה ואם מחוצה לה, אם בקרב בני נוער ואם בקרב מבוגרים. זהו נגע רע שיש לבערו מן היסוד. לפיכך, שעה שנגע האלימות והפרת החוק פושה בחברתנו מן הראוי שידע כל איש ותדע כל אישה כי אם יבחרו בדרך האלימות ייטו בתי המשפט להשית עליהם עונשי מאסר מאחורי סורג וברזל".

וכן בע"פ 8314/03 רג'אח שיהד נ' מדינת ישראל (7.6.05), נאמר:
"בית המשפט חייב להעלות את תרומתו הצנועה במלחמה הקשה שיש לחברה בישראל באלימות הגוברת והולכת ברחובות ובבתים, ותרומה זו תמצא את ביטוייה בעונשים החמורים ששומה עליהם על בתי המשפט לגזור על מעשי אלימות שפשו במקומנו כמגיפה. עלינו למוד את הרחמים שבליבנו כמידה הראויה להם, והרי ידענו כי כל מי שנעשה רחמן במקום אכזרי סוף שנעשה אכזרי במקום רחמן. יצא הקול מבית המשפט וילך מקצה הארץ ועד קצה. יצא הקול וידעו הכל כי מי שירשע בעבירת אלימות יישא בעונש חמור על מעשהו. והעונש יהיה על דרך הכלל כליאה מאחורי סורג וברזל. וככל שייעצם מעשה האלימות כן תארך תקופת המאסר".

24. על ביהמ"ש הדן בעבירות אלימות חמורות להעביר מסר בדבר העונש ההולם למי שנוקט באלימות לשם פתרון סכסוכים ולשם השגת רצונותיו. על החברה לגלות אפס סובלנות ביחסה להתנהגויות אלימות, כגון זו אשר במקרה שלפניי, הפוגעות בפרט, כמו גם במרקם החברתי ובציבור.

25. בחינת **מדיניות הענישה הנוהגת** מעלה כי במקרים דומים, ובעיקר כאשר הפגיעה בערך המוגן הייתה דומה, הוטלו על נאשמים עונשים במנעד רחב. כך, על קצה המזלג:

א. רע"פ 7734/12 **מגידוב נ' מדינת ישראל** (28.10.12), נדחה ערעור הנאשם, אשר הורשע בביצוע עבירה של תקיפה הגורמת חבלה של ממש, הנאשם נדון ל-11 חודשי מאסר בפועל.

ב. רע"פ 8241/13 **ברדה נ' מדינת ישראל** (25.3.14), נדחתה בקשת רשות ערעור של נאשם שהורשע בתקיפת הגורמת חבלה של ממש. הנאשם נדון בבית משפט המחוזי ל-4 חודשי עבודות שירות.

ג. ת"פ 31956-12-12 (שלום טבריה) **מדינת ישראל נ' מסאל** (9.5.13), הנאשם לא הורשע. בית המשפט התחשב בגילו הצעיר, העדר עבר פלילי ובאפשרות שיקום הנאשם.

26. נוכח האמור לעיל, אני קובע כי מתחם העונש בגין העבירה שבה הורשע הנאשם נע בין אי הרשעה (בנסיבות חריגות) עד לעונש מאסר בפועל של 12 חודשים.

27. דניס, שותפו של הנאשם, נדון בגין חלקו באירוע המתואר בכתב האישום המתוקן, במסגרת הסדר טיעון אשר כלל הסכמה לעניין העונש, ל - 3 חודשי מאסר בפועל שירוצו בעבודות שירות, וכן לעונשים נלווים. הסדר הטיעון בעניינו של דניס, אשר כובד על ידי בית המשפט, מצוי במסגרת מתחם הענישה האמור, ואף יש בו כדי לשקף נכונה את העונש הראוי בנסיבות המקרה ובהתחשב בנסיבותיו האישיות של דניס, כפי שבאו לידי ביטוי בתסקיר שירות המבחן בעניינו.

28. **נשאלת השאלה האם בעניינו של הנאשם שלפניי יש לחרוג ממתחם הענישה הראוי ולהימנע מהרשעת הנאשם.**

29. על פי הלכת כתב, אי הרשעה כאמור תתאפשר בהתקיימות שני גורמים מצטברים: ראשית, על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם, ושנית, סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה, בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים.

30. עסקינן במקרה זה בעבירה מסוג פשע, שלצידה קבע המחוקק עונש מירבי של 4 שנות מאסר. העבירה הינה עבירה חמורה, אשר מידת פגיעתה בערכים מוגנים גבוהה ונסיבותיה הן קשות. תקיפה בצוותא, אשר אף גרמה לחבלה ממשית למתלונן, לרבות שבר באפו, מחייבת את בתי המשפט להתייחס אליה, ואל תופעת האלימות אשר פשתה במקומותינו, בחומרה יתירה.

31. באשר לעבירה של תקיפה בנסיבות מחמירות, קבע כב' השופט ג'ובראן ברע"פ 6009/15, 6013/15 **צביקה קושמקוב ואח' נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (8.9.2015), כי עסקינן בעבירה חמורה, אשר מידת פגיעתה בערכים מוגנים גבוהה, ונסיבותיה הן נסיבות קשות ולכן אין להסתפק באי הרשעה. אומנם שם דובר בשוטרים אשר תקפו אדם אשר סירב לעלות עימם לניידת המשטרתית אך הכלל חל על כל אירוע אלים, בדומה למקרה שלפנינו.

32. ככל שחומרתה של העבירה רבה כן יגבר האינטרס הציבורי ויטו כפות המאזניים לכיוון הרשעה. על המאזן הנדרש עמד בית המשפט בע"פ 2669/00 **מדינת ישראל נ' פלוני** פ"ד (3) 685 :

" משהתבקש ביהמ"ש לשקול אימתי יחיל את הכלל המדבר בחובת הרשעה, ומתי יחיל את החריג בדבר הימנעות מהרשעה, נדרש איזון שיקולים, המעמיד את האינטרס הציבורי אל מול נסיבותיו האינדיבידואליות של הנאשם. בראייה כוללת נשקל, מן הצד האחד, הצורך במיצוי של ההליך הפלילי בדרך של הרשעת העבריין, כדי להשיג בכך, בין היתר, את גורם ההרתעה והאכיפה השוויונית של החוק. שיקול ציבורי זה פועל במשנה תוקף, ככל שחומרת העבירה גדולה יותר, והנזקים לפרט ולציבור מביצועה גוברים.

כנגד השיקול הציבורי, נשקל עניינו של הפרט הנאשם, ובמסגרת זו נבחנים נתונים שונים הנוגעים אליו, וביניהם - טיב העבירה אותה עבר וחומרתה, עברו

הפליילי, גילו, מצב בריאותו והנזק הצפוי לו מן ההרשעה. באשר לנאשמים בגירים, במאזן השיקולים האמור, גובר בדרך כלל השיקול הציבורי, ורק נסיבות מיוחדות, חריגות ויוצאות דופן ביותר, תצדקנה סטייה מחובת מיצוי הדין בדרך של הרשעת עבריין" (פ"ד נד(3), 685).

33. נוכח האמור, יש מידה רבה של צדק בדברי המאשימה לפיה חומרת העבירה, נסיבותיה ובעיקר תוצאותיה במקרה דנן, אינן מתיישבות עם החריגים שנקבעו בפסיקה בנוגע להימנעות מהרשעה.

34. ב"כ הנאשם טענה, כי חלקו של הנאשם במעשים המתוארים בכתב האישום המתוקן מינורי, ואף הגישה לעיוני את כתב אישום אשר הוגש כנגד המתלון בגין חלקו באירוע זה. לטענתה, כתב האישום האמור משקף את חלקו ותרומתו המכרעת של המתלון להתפתחותו ולהסלמתו של אירוע זה.

35. עיון בכתב האישום בעניינו של המתלון אכן מלמד כי אף הוא לא טמן ידו בצלחת. יחד עם זאת, מן הראוי היה כי עובדות התומכות בטענות הנאשם תכללנה במסגרת כתב האישום המתוקן בעניינו. לכן, ומאחר ועניינו של המתלון תלוי ועומד וטרם הוכרע, לא מצאתי כי יש להעניק לו משקל ממש, מעבר לאמור בכתב האישום המתוקן בעניינו של הנאשם שלפניי. בהקשר זה נפסק בימים אלה ב - דנ"פ 5140/15 ארקאן בדיר נ' מדינת ישראל על ידי כב' הנשיאה מ' נאור [פורסם בנבו] (19/11/15):

"...נפסק בעבר לא אחת, גם לפני שנכנס לתוקף תיקון 113 לחוק העונשין כי בית משפט אינו רשאי להביא בחשבון לצורך גזירת הדין עובדות שלא בא זכרן בכתב האישום בו הודה נאשם לצורכי הסדר טיעון (ראו למשל ע"פ 1338/10 חפוטה נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 13 והאסמכתאות שם (7.2.2013)).
משנכנס לתוקף תיקון 113 לחוק העונשין, פורשה תכליתו של סעיף 40 לחוק העונשין, שכותרתו "הוכחת נסיבות הקשורות בביצוע העבירה" כך:
"הודאת הנאשם בעובדות כתב האישום מבטאת את הסכמתו לעובדות ולנסיבות האמורות בו. יש בה משום הצהרה כי אין בעובדות ובנסיבות המתוארות בכתב האישום יותר מאשר עשה וכן, בהתאם, כי לא נשמטה מכתב האישום עובדה או נסיבה שיכולה היתה להיות לו לעזר או להקל עמו. לכן, משהודה הנאשם בעובדות כתב האישום - לרוב לאחר שיח ושיג עם גורמי התביעה ובמסגרת הסדר טיעון - משקף כתב האישום את הסכמת הצדדים לאמור בו. לפיכך נהיר כי כל חזרה מהסכמה זו, שינוי שלה או הוספה לה בבחינת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, תדרש לעמוד בתנאים מחמירים יותר - כפי שקובע סעיף 40(ב)(2), שלא כסעיף 40(ב)(1)"
(ע"פ 3667/13 ח'טיב נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] פסקה 26 (14.10.2014)).

36. מעובדות כתב האישום המתוקן עולה כי הנאשם לא היכה באופן ישיר את המתלון, ולא גרם לו באופן ישיר לחבלות בפניו ובחלקי גוף אחרים. עם זאת, הרי באוחזו בכוח במתלון, אפשר הנאשם לחברו - דניס, להפליא במתלון מכותיו ולגרורם לו לחבלות, בין היתר לשבר באפו. הנאשם יכול היה להימנע

מכך, לעזוב את המקום או להפסיק את הסיוע שהעניק לחברו דניס בכל רגע נתון, אך לא עשה כן.

37. לא התעלמתי מן העובדה כי המדובר באירוע בודד, לנאשם יכולות ללמוד ולהפיק לקחים מהתנהגויות בעבר, הוא מבין את חומרת מעשיו ושירות המבחן המליץ להימנע מהרשעתו בדיון.

38. על אף זאת, לא שוכנעתי כי המקרה דנן נופל בגדר אותם מקרים חריגים בהם יש מקום ליתן משקל לנסיבותיו האישיות של הנאשם ולהעדיף אותן על פני האינטרס הציבורי, כאמור בהלכת תמר כתב. לא שוכנעתי כי עלול להיווצר יחס בלתי סביר בין חשיבותה של ההרשעה בעבירה מסוג זה לבין עוצמת הפגיעה הצפויה לנאשם באם יורשע. עסקינן בעבירה שבגינה נהגים בתי המשפט להטיל מאסרים בפועל, לא ניתן להצדיק הימנעות מהרשעה, גם אם ניתן לצאת מנקודת הנחה, ששיקום הנאשם עלול להיפגע באופן מהותי כתוצאה מהרשעתו.

39. לא ניתן אף להמעיט בחשיבות האינטרס הציבורי שעניינו השמירה על ערך החיים והגנה על שלום הציבור ושלמות גופו, בעיקר כאשר עסקינן בעבירות אלימות חמורות וביתר שאת בזמנים בהם האלימות מצויה בכול מקום. באיזון בין אינטרס הנאשם מחד, והאינטרס הציבורי מאידך בנסיבות מקרה זה, גובר לגישתי האינטרס הציבורי. נראה כי אי הרשעתו של הנאשם במקרה דנן תהווה מסר שלילי לנאשם ולציבור. יפים לעניין זה הדברים שנאמרו מפי כב' השופט א' א' לוי (ז"ל) בע"פ 9150/08 **מדינת ישראל נ' ביטון**, ניתן ביום 23/07/09 [פורסם בנבו]:

" נקבע, כי להימנעות מהרשעה זיקה הדוקה לשיקומו של נאשם, ברם, עניין זה מבלי להפחית מערכו, הוא רק אחד מבין אדניה של השתת האחריות בפלילים, על הסנקציות הנלוות לה. מרכיבים אחרים, שענינם בפרט בטיב המעשים שבוצעו ובמידת החומרה הטבועה בהם, עשויים להטות את הכף לחובת הנאשם ולהוביל למסקנה כי מן הדין להרשיעו. כאמור, הכלל הוא כי משהוכחה האשמה יש להשית אחריות בפלילים, ונסיבות מקלות שלזכות הנאשם יוכלו, לכל היותר, להצדיק הקלה בעונש הנלווה להרשעה. הימנעות מהרשעה שמורה למקרים מיוחדים בלבד, בהם שוכנע בית-המשפט כי הפגיעה הקשה שתיגרם לנאשם בעטייה של הרשעה, אינה שקולה כלל ועיקר לתועלת הציבורית המעטה שזו תניב. תועלת ציבורית זו אין כוונתה, אך מובן הוא, לנטייה אחר דעת הקהל או המיית לבו. היא נוגעת לתכליות של הרתעת היחיד והרבים, להעברתו של מסר המוקיע את דבר העבירה ואת מבצעו, ולהקפדה על מדיניות ענישה אחידה המקדמת את יסודות השוויון והוודאות."

40. לא שוכנעתי כי הרשעת הנאשם תפגע בהכרח בעתידו המקצועי, מעבר להשלכה הנגרמת לכל מורשע אחר בדיון. אכן, מדובר בבחור צעיר אשר עתידו לפניו. הרשעה פלילית מעצם טיבה עלולה לפגוע בנאשם, כבכול נאשם אחר המבצע עבירות חמורות. יחד עם זאת, בהקשר זה, פרט לטענה כללית לפיה בכוונת הנאשם ללמוד לימודים אקדמאים לא הוצגו בפני ראיות של ממש לתמיכה בפגיעה

הפוטנציאלית הנטענת, ולא די באמירות כלליות. בהקשר זה ראו ע"פ (חי') 9046-09-15 **דניס אנבריה נ' מדינת ישראל**, שם דחה בית המשפט המחוזי בקשה שלא להרשיע מי אשר ביצעה עבירה של גניבה בידי מורשה וזיוף, הודתה, התסקיר בעניינה חיובי והיא אף השלימה לימודי משפטים עובר למתן גזר הדין, כך שהפגיעה הצפויה הינה ממשית ומוחשית יותר מעניינו של הנאשם שלפניי.

41. בשקלול הטעמים הנוגעים למהות המעשים שבביצועם הודה הנאשם והנסיבות המחמירות שלחובתו, אל מול מאפייניו האישיים המקלים, דעתי היא כי הכף נוטה להרשעתו.

42. בעת קביעת העונש המתאים בתוך מתחם העונש ההולם, חזרתי ולקחתי בחשבון את השיקולים הבאים: לנאשם אין הרשעות קודמות. הנאשם הודה וחסך בזמן שיפוטי. חזרתי ונתתי דעתי לנסיבותיו האישיות כפי שפורטו בתסקיר שירות המבחן.

43. נתתי דעתי כי מדובר בשניים שהנאשם בכתב אישום אחד, דניס והנאשם שלפניי. כפי שנקבע בפסיקה, אחידות הענישה אינה עניין אריתמטי בלבד ושוני רלוונטי בנסיבות הוא יסוד מוצדק לפערים בענישה הממשית שמושתת על נאשמים באותו כתב האישום. עקרון אחידות הענישה הוא שיקול אחד מתוך מכלול השיקולים ששוקל בית המשפט בגזירת העונש ההולם (ראו ע"פ 2455/15 **חוסאם סראחין ואח' נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (20.8.2015); ע"פ 2580/14 **חסן נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (23.9.2014)).

44. במקרה דנן הנאשם ודניס הורשעו בעבירה זהה כמבצעים בצוותא. אף לדניס לא היו הרשעות קודמות. שירות המבחן המליץ המלצות שונות בתסקירים בנוגע לשניים (בנוגע לדניס המלצת שירות המבחן הינה בהתאם להסדר הטיעון אשר הוצג קודם לכן על ידי הצדדים).

45. הרשעת הנאשם, כשותפו דניס, מגשימה את ערך השוויון בין נאשמים בהליך הפלילי, ומונעת הפלייה בדרך החלתו. אומנם, דניס הורשע בעבירה נוספת שעניינה תקיפה הגורמת חבלה של ממש בגין החבלות שגרם למתלונן, אך לאבחנה זו בין השניים ניתן ביטוי בהסדר הטיעון שהוצג על ידי הצדדים, בעניינו של דניס. אינני סבור כי האבחנה בין השניים מצדיקה פער כה משמעותי, כך שהנאשם שלפניי, אשר היה שותף מלא לעבירת התקיפה, כלל לא יורשע בדיון.

46. לאחר ששמעתי את טיעוני ב"כ המאשימה ואת טיעוני ב"כ הנאשם, עיינתי בפסיקה אשר הוגשה, ובהתחשב במכלול הנסיבות והשיקולים, אני מרשיע את הנאשם וגוזר עליו את העונשים הבאים:

א. **מאסר על תנאי בן 6 חודשים, למשך שנתיים החל מהיום, והתנאי שלא יעבור את העבירה בה הורשע בכתב אישום מתוקן זה ויורשע בה.**

ב. הנאשם יבצע של"צ על פי האמור בתסקיר שירות המבחן, במכסה של 160 שעות וישלים את המכסה בתוך 12 חודשים מהיום.

תחילת השל"צ תוך 45 יום מהיום על פי קביעת שירות המבחן.

שירות המבחן ידווח לבית המשפט על ביצוע השל"צ ועל סיומו.

שירות המבחן רשאי לשנות את מקום ההשמה, באם מצא לנכון לעשות כן.

בית המשפט מסביר לנאשם את משמעות הצו, את מטרת השירות ואת פרטיו, ומזהירו שאם לא ימלא אחר הצו יהיה צפוי לתוצאות האמורות בסעיף 71ד' לחוק העונשין.

ג. הנאשם יחתום על התחייבות להימנע מלעבור עבירה לפי הסעיף בו הורשע למשך 3 שנים החל מהיום. ההתחייבות תהא על סך 5,000 ש"ח או 50 ימי מאסר תמורתו; אם לא יחתום יאסר למשך 7 ימים.

במידה וקיים פיקדון בתיק, הוא יוחזר למפקיד בהתאם לנהלים.

מזכירות בית המשפט תעביר פרוטוקול זה לשירות המבחן.

זכות ערעור תוך 45 יום מהיום בבית משפט המחוזי בנצרת.

ניתנה והודעה היום י"ג כסלו תשע"ו, 25/11/2015 במעמד הנוכחים.

יריב נבון, שופט